

آزمون حضوری

شماره دو

تجربہ | ریاضی | انسانی

رشته انسانی
پایه یازدهم

مرورنامه آزمون آزمایشی خیلی سبز

نام درس	مباحث	از صفحه	تا صفحه	مؤلف	ویراستار
جغرافیا (۲)	درس ۱ تا ۴ صفحه ۱ تا ۵۲	۲	۷	علیرضا کاهیدوند	وجیهه صادقی مالواجردی

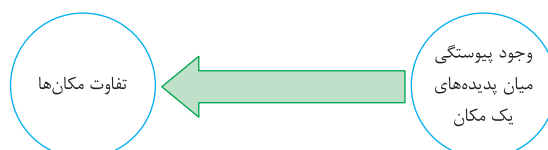

فصل اول: درس‌های ۱ و ۲

درس اول جغرافیای یازدهم: معنا و مفهوم ناحیه

ناحیه

● ناحیه بخشی از سطح زمین است که ویژگی‌های جغرافیایی همگون و خاصی دارد به طوری که با بخش‌های مجاور خود متفاوت است.

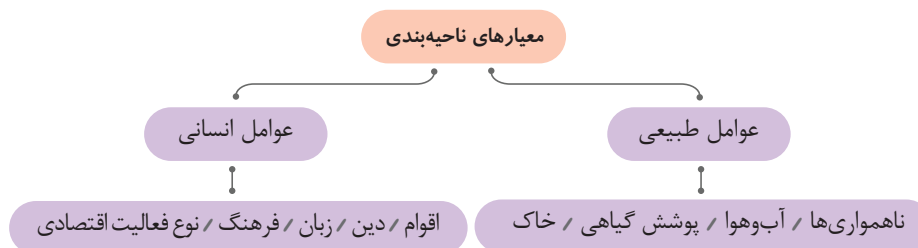
ویژگی‌های ناحیه

(۱) وحدت و همگونی نسبی عناصر طبیعی و انسانی در یک ناحیه

(۲) وجود تفاوت میان عناصر یک ناحیه با سایر نواحی

ناحیه‌بندی

● ناحیه‌بندی یعنی تقسیم یک محیط جغرافیایی براساس معیارهایی به واحدهای کوچک‌تر به گونه‌ای که هر واحد با واحد مجاور متفاوت است
 علت ← (۱) شناخت بهتر و آسان‌تر مکان‌های مختلف (۲) علمی کردن مطالعات (۳) برنامه‌ریزی صحیح برای مکان‌ها

مثال بزنیم؟

- ایجاد نواحی متمایز براساس نوع خاک / تعیین زیست‌بوم‌های مختلف / تقسیم ایران به شش ناحیه بارشی (ناحیه‌بندی براساس عوامل طبیعی)
- ناحیه‌بندی افغانستان براساس قومیت / ناحیه‌بندی سوئیس براساس زبان / ناحیه‌بندی هند براساس دین (ناحیه‌بندی براساس عوامل انسانی)

درس دوم: انسان و ناحیه

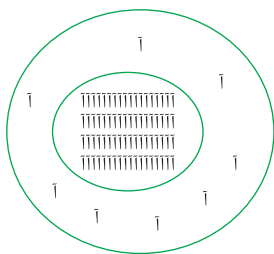
رابطه متقابل انسان با ناحیه

● به طور کل چهار نوع رابطه میان انسان با ناحیه و نواحی با یکدیگر وجود دارد که در جدول زیر به آن‌ها اشاره شده است:

رابطه	توضیحات
انسان‌ها نواحی را به وجود می‌آورند.	● انسان‌ها برای زندگی و بهره‌برداری از محیط طبیعی از ابزارهای مختلف استفاده می‌کنند. ● مانند بازارهای شناور بانکوک.
نواحی به فعالیت‌های انسان‌ها شکل می‌دهند.	● با وجود غلبه ابزارهای پیشرفته بر محیط‌های طبیعی، هم‌چنان زندگی مردم تحت تأثیر محیط‌ها و نواحی طبیعی هستند. ● مانند هزینه بالای احداث راه‌آهن در نواحی مرتفع کوهستانی نسبت به نواحی پست.
نواحی با یکدیگر رابطه متقابل دارند.	● همه نواحی و حتی دورافتاده‌ترینشان به ویژه از نظر اقتصادی تحت تأثیر یکدیگرند. ● بالارفتن قیمت برنج وارداتی آسیا، نگرانی کشورهای واردکننده را در زمینه تغذیه مردم افزایش داده است.
نواحی تحت تأثیر تصمیم‌گیری‌های سیاسی هستند.	● انتقال اجباری ساکنان یک ناحیه به ناحیه‌ای دیگر و وقوع جنگ بین حکومت‌ها. ● اثرات نامطلوب احداث جزایر مصنوعی در آب‌های خلیج فارس بر اکوسیستم‌های طبیعی آن ناحیه

کانون و مرز ناحیه

برای این‌که بخواهیم به‌طور خلاصه به مفهوم کانون و مرز ناحیه بپردازیم، ابتدا تصویر زیر را خوب ببینید:

● اگر حرف «آ» را عامل همگونی یک ناحیه بدانیم، میزان آن در مرکز ناحیه بیشتر است و هر چه از دایره مرکز به سمت مرزهای ناحیه پیش برویم، از میزان عامل همگونی کاسته می‌شود. به همین راهتی!

نکته

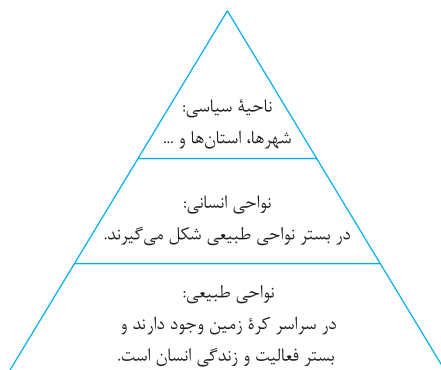
درمورد مرزهای یک ناحیه چندتا نکته را در نظر داشته باشید:

- ۱) تعیین مرزهای دقیق نواحی دشوار است.
- ۲) قلمرو و وسعت نواحی متفاوت است.
- ۳) مرزهای نواحی قابل تغییرند.
- ۴) مرزهای سیاسی و اداری بر مرزهای نواحی طبیعی و انسانی منطبق نیستند.
- ۵) مرزهای سیاسی بر مبنای تصمیم‌گیری انسان‌ها تعیین می‌شوند.

انواع نواحی

- ما سه نوع ناحیه داریم: طبیعی / انسانی / سیاسی
- به مثلث زیر دقت کنید. این مثلث ضمن این که دارای توضیحات هر یک از سه ناحیه مذکور است، یک نکته دیگر هم دارد و آن این است که نشان می‌دهد نواحی طبیعی و انسانی تحت تأثیر و سیطره نواحی سیاسی هستند. از سوی دیگر، بستر تمام نواحی، ناحیه طبیعی است.

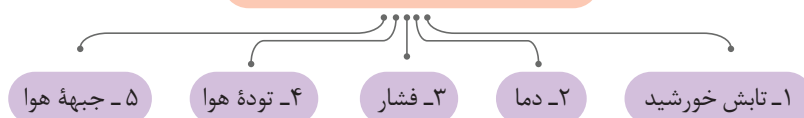

درس سوم یازدهم

نواحی آب‌وهوایی -

هوا: وضعیت گذرا و موقتی هواکره (اتمسفر) در یک محل در مدت زمان کوتاه ← آفتابی‌بودن هوای تهران در یک روز مشخص
آب‌وهوا: شرایط و وضعیت هوای یک ناحیه در مدت زمان نسبتاً طولانی ← آندونزی کشوری گرم و مرطوب است.

دلایل پیدایش نواحی آب‌وهوایی مختلف

طبقه‌بندی نواحی آب‌وهوایی -

معروف‌ترین طبقه‌بندی ← طبقه‌بندی کوپن ← معیارها بارش، دما و پوشش گیاهی

علامت آب‌وهوا	نام آب‌وهوا	دما	بارش	پوشش گیاهی
A	استوایی (گرم و مرطوب)	هیچ ماهی سردتر از $18^{\circ}C$ نیست.	بارش در تمام سال	مناسب برای جنگل‌های بارانی استوایی
B	خشک	اختلاف دما زیاد است.	کمبود بارش	نامناسب برای رویش
C	معتدل	میانگین سردترین ماه بین $18^{\circ}C$ تا $3^{\circ}C$ است.	بارش در دوره سرد سال بیشتر از دوره گرم است.	مناسب برای جنگل‌های خزان‌دار
D	سرد	میانگین سردترین ماه کمتر از $3^{\circ}C$ است.	بارش تابستان بیشتر از زمستان است.	مناسب برای جنگل‌های مخروطی سردسیری
E	بسیار سرد (قطب)	هیچ ماهی بیشتر از $10^{\circ}C$ نیست.	کمبود بارش	نامناسب برای رویش گیاه

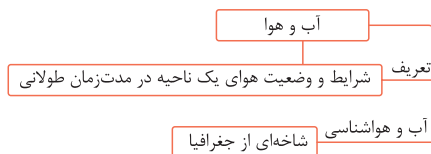
علل ایجاد بیابان‌ها ← استقرار مراکز پرفشار
دوری از منابع رطوبتی

♦♦ درس چهارم یازدهم: نواحی آب و هوایی ♦♦

– آب و هوا –

به نمودار زیر خوب توجه کنید:

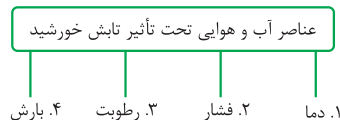
● هواکره چیست؟ از لایه‌های مختلف تشکیل شده و بیشترین تغییرات آب و هوایی در لایهٔ زیرین (تروپوسفر) به وجود می‌آید. / به واسطهٔ هواکره، زیست‌کره قادر به حیات است.

– تابش خورشید –

● نور خورشید مهم‌ترین منبع انرژی زمین و عامل اصلی ایجاد ویژگی‌های آب و هوایی در نواحی مختلف زمین است.

نکته

مایل بودن محور زمین ← علت تفاوت نحوهٔ تابش خورشید

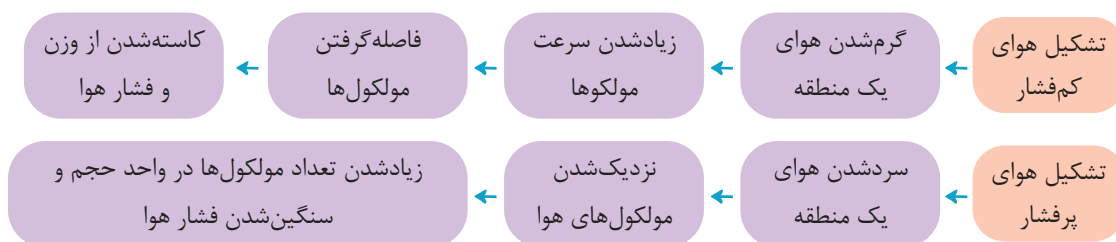
دما

● دریافت نامساوی انرژی خورشید ← ایجاد مناطق معتدل ← تابش عمود و نزدیک به عود در نواحی استوایی، نواحی معتدل و گرم را ایجاد می‌کند.

● عوامل مؤثر بر دمای یک مکان عبارت‌اند از: ارتفاع / عبور جریان هوای دریایی آب گرم و سرد / دوری و نزدیکی به اقیانوس‌ها و دریاها / جهت و شیب ناهمواری‌ها

فشار

● فشار، میزان نیروی واردشده بر یک واحد از سطح زمین است.

بارش

● عوامل وقوع بارش عبارت‌اند از: (۱) وجود هوای مرطوب (۲) عامل صعود

نکته

معروف‌ترین تقسیم‌بندی نواحی آب و هوایی، طبقه‌بندی کوپن است که بر مبنای سه معیار بارش، دما و پوشش گیاهی است.

مروانه آزمون آزمایشی خیلی سبز

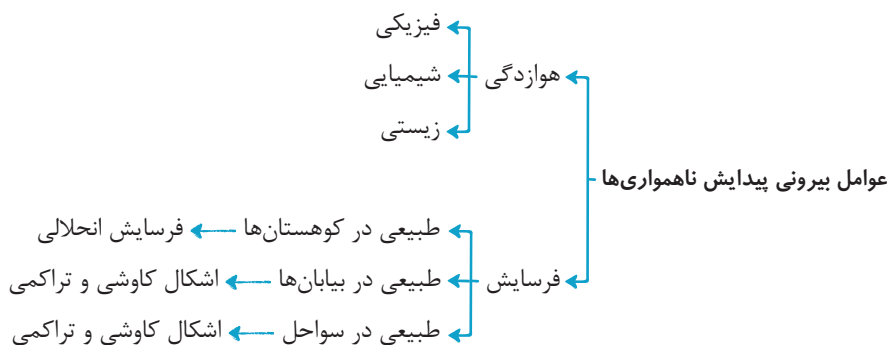
– ناهمواری‌ها –

● به طور کل ناهمواری‌های بر روی زمین عبارت‌اند از: فلات‌ها / کوه‌ها / تپه‌ها / دشت‌ها

نوع	توضیحات
فلات	سرزمین‌های مرتفع و نسبتاً هموار که در کوهستان‌ها محصورند.
کوه‌ها	ناهمواری‌های برجسته و مرتفع و دارای دامنه‌های تند و قلهٔ برجسته هستند.
تپه‌ها	نسبت به کوه‌ها ارتفاع کم‌تری دارند؛ اما از نواحی پیرامون خود بلندترند.
دشت‌ها	سرزمین‌های پست و نسبتاً هموار میان کوه‌ها، کنار سواحل و ... هستند.

– پیدایش ناهمواری‌ها –

● عوامل پیدایش ناهمواری‌ها به دو گروه درونی و بیرونی تقسیم می‌شود. در این قسمت بیشتر با عوامل بیرونی سر و کار داریم.

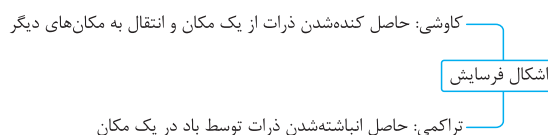

فرسایش طبیعی در کوهستان‌ها

● عوامل فرسایش در کوهستان‌ها عبارت‌اند از: (۱) آب‌های جاری (۲) یخچال‌ها (۳) فرسایش انحلالی

فرسایش طبیعی در بیابان‌ها

● عامل اصلی فرسایش در مناطق خشک و بیابانی باد است.

فرسایش طبیعی در سواحل

● عوامل ایجاد اشکال خاص در سواحل: (۱) انحلال سنگ‌های آهکی (۲) امواج (۳) نفوذ آب به شکاف سنگ‌ها

